

Aanslag op de Beekse president bij het Paardenkerkhof in 1724

door Jan van Helvoirt

De oudste vermelding van een Paardenkerkhof dateert van 1656. Hendrik Willem Damen bezat toen *het Peirdskerckhoff* in Esbeek ter grootte van 1 loopse en 30 roede. In 1690 was zijn zoon Adriaen Hendrik Willem Damen eigenaar van het perceel *het Perskerckhoff* en hij betaalde 1 stuiver en 12 penningen in de verponding. Het Esbeekse Paardenkerkhof lag op de hoek van de Oude Groenstraat en de huidige Esbeekseweg.

In Hilvarenbeek was het in bezit van de gemeente. Op 20 juli 1753 werd een stuk bos, *het Peerskerkhof* genaamd, voor een jaarlijkse erfpacht uitgegeven aan mr. H.J. Nagelmakers. Verder werd door de gemeente bepaald *omme door hem selven te werden gebruikt naar syn genoegen*. Eerder op 27 maart van dat jaar had de heer Nagelmakers al de *Hoogeloose Bogt* gekocht. Dit perceel ter grootte van ruim 6 loopse grensde aan de noordkant van het *Peertskerkhof off Hooge Loo*.

In 1794 werden alle landerijen in Hilvarenbeek opgemeten en ingeschreven. De landmeter ging deel B inschrijven op de volgende locatie: *Begonnen aan het Laag Spul in de Koekovens noordwaarts op na 't Dorp*. Nummer 529 was *het Paardskerkhof* en de grootte bedroeg 3 loopse en 5 roede. Het lag pal naast *de Vinkeslag*. *De Akker aan het Paardskerkhof* was nummer 531 en de eigenaar was de Heer Keuchenius. Nummer 550 was in eigendom van de gemeente en heette *het Boske aan het Paardskerkhof*. Daar tegenaan lagen enkele percelen met de naam *Hoog Loo*.

Een duidelijke omschrijving troffen we aan in de verkoopakte van de gemeente Hilvarenbeek in 1807. Toen verkochten de schepenen Cornelis Naaijkens en Nicolaas Schellekens aan Clasina Peter van Loon een perceel gemeentegrond genaamd *het Paardskerkhof* groot 2 loopse 35 roede: *zijnde eenen driehoek rondom wegen met eenen rij berke boomen rondom de buiten slooten*. De prijs bedroeg f 180,-.

De exacte plaats van het Paardenkerkhof vonden we in een akte van 5 mei 1914. Toen werden via een veiling drie aaneen liggende percelen gekocht door Benaar Frans van Doormaal. Kadastraal werd opgegeven: sektie E nummers 414-415-416 met de naam *Paardenkerkhof*. Het perceel lag in de nieuwbouwwijk 'Molenakkers' ten zuiden van de Diessenseweg uit de jaren '60 van de vorige eeuw. Het zuidelijke gedeelte van het aangrenzende *Bloemstraatje* heet nu Johanna van Brabantlaan. Het voormalige *Paardenkerkhof* is nu grotendeels het aanliggende parkje.

Op zondagavond 1 augustus 1724 liep de 17 jarige knecht Jan Jan van Loon met zijn baas de Heer Frericx van Weyhern van de Beekse 'Plaatse' naar Groenendaal. Ter hoogte van *het Peertskerkhof* hoorde hij dat iemand vanuit de heg *met een schietgeweer ketste*. Ook zag Jan dat *het vuur sprong* en meteen hoorde hij iemand wegrennen. Een mogelijke aanslag op de president-schepenen van Hilvarenbeek bleek gelukkig te zijn mislukt. Waarom heeft een 'verschopte Beekse schepenen' daar enige jaren geleden ... een zandbak willen graven?

In de jaren '60 werd het paard in Beek nog voor veel doeleinden gebruikt